

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 870)

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Salih Kapusuz ile Hatay Milletvekili Sadullah Ergin'in; 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/420)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22.6.1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifimiz ve Gerekeşi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Salih Kapusuz
Ankara

Sadullah Ergin
Hatay

GENEL GEREKÇE

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde; "İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek" görevi Diyanet İşleri Başkanlığına verilmiştir. Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı bu hizmeti; Anayasanın 136 ncı maddesi gereğince "laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek" yerine getirmektedir.

Halen ülke genelinde 13.547 kadrolu cami boş bulunmaktadır. Buna, ibadete hazır duruma getirildiği halde kadrosuzluktan dolayı açılmayan 9.590 kadrosuz cami de ilâve edildiğinde toplam 23.137 camide aktif din hizmeti verilememektedir. Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığından izin alınmak suretiyle, 2001, 2002, 2003 ve 2004 yıllarında yapılan sınavlarda başarılı olanlar arasından vekaleten atama cihetine gidilerek kısmî bir iyileşme sağlanmıştır. Halen taşra teşkilatında 2/3 maaşla vekaleten atanan personel sayısı 9.259 kişidir. Bunlar Diyanet İşleri Başkanlığına açılan yeterlik sınavına ve Devlet Personel Başkanlığına Temmuz 2004 tarihinde açılan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)'na da katılmışlardır. Dolayısıyla bunlar asıl kadroya atamada aranan nitelikleri taşıyan personel arasından seçilmişlerdir. Ancak vekâleten atanan bu personelin sosyal güvencesi, sicil ve disiplin işlemleriyle özlük hakları konusunda verimli hizmet üretmelerini sağlayacak ortam oluşmamaktadır.

Diğer taraftan Anayasanın 128 inci maddesine göre; Devlet, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerini memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütmek zorundadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu da; Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerince yürütülen asli ve sürekli görevlerin, Kanunda öngörülen nitelikleri taşıyanlar arasında asaleten atanacak memurlar aracılığı ile yürütülmesini öngörmektedir.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde hazırlanan teklif ile, imam-hatip kadrolarına vekaleten atananlardan, bu Kanun yayımı tarihinde görevi başında olanların uygun kadrolara aday imam-hatip olarak atanmış sayılmaları öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Madde ile, imam-hatip kadrolarına vekaleten atanmış olanlardan, bu Kanunun yayımı tarihinde görevi başında olanların, uygun kadrolara aday imam-hatip olarak atanmış sayılmaları ve vekil imam-hatiplikte geçen hizmet sürelerinin asil memurlukta geçmiş gibi değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Madde 2.- Yürürlük maddesidir.

Madde 3.- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

13.4.2005

Esas No.: 2/420

Karar No.: 29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 4.4.2005 tarihinde Komisyonumuza havale edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Salih Kapusuz ile Hatay Milletvekili Sadullah Ergin'in, "633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", Komisyonumuzun 12.4.2005 tarihinde yapmış olduğu 43 üncü birleşimde, Devlet Bakanı Mehmet Aydın ile Maliye Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Anayasanın 136 ncı maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlâk esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek görevi Diyanet İşleri Başkanlığına verilmiştir. Buna rağmen, ülkemizde on bine yakın cami kadrosuzluk nedeniyle hizmete açılmamakta, on dört bine yakın camiye de kadroları olmakla birlikte, açıktan atama izni alınmadığından imam-hatip atanamamaktır. Başkanlığın din hizmetlerini yürütecek personel ihtiyacı 2001 yılından bu yana vekaleten atama yoluyla giderilmeye çalışılmaktadır. Bu şekilde vekâleten atanan dokuz binin üzerinde personel, asaleten atanma şartlarını taşımakta olup Kamu Personeli Seçme Sınavına da katılmışlardır. Ancak, asli memurluğun gerektirdiği şartları taşıyan bu personel sosyal güvenlik ve özlük hakları konusunda asli memurların yararlandığı haklardan yararlanamamakta, bu durum hizmet verimini olumsuz etkilemektedir.

Kanun Teklifi ve gerekçesi incelendiğinde; vekaleten imam-hatip kadrolarında görev yapmakta olanların, Devlet Personel Başkanlığınca açılan kamu personeli sınavlarının birinden Diyanet İşleri Başkanlığının belirleyeceği yeter puanı almaları kaydıyla aday imam-hatip olarak atanmalarının ve bunlardan asaletleri onaylananların meslekte geçirdikleri sürelerin kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilmesinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Teklif sahipleri adına yapılan açıklamalarda;

- Diyanet İşleri Başkanlığının 13.942 boş imam-hatip kadrosu bulunduğu, ancak personel ihtiyacının vekaleten atamalar yoluyla karşılanmak zorunda kalındığı, bu şekilde 9.102 vekil imam-hatibin atandığı,

- Vekaleten atanan bu personelin, asaleten atanan personelin maaşının üçte ikisi oranında ücret aldığı, naklen tayin haklarının bulunmadığı, derece ve terfi işlemlerinin yapılmadığı, maaşlı izin kullanamadıkları ve askerlik görevinin ifasından sonra tekrar görevlerine dönemedikleri,

- Vekil personelin asaleten atanmalarının bütçeye 12 milyon Yeni Türk Lirası civarında yük getireceği,

İfade edilmiş, Komisyon üyelerince;

- Teklife konu ihtiyacın varlığı kabul edilmekle birlikte, anılan personelin imam-hatip kadrolarına atanması için kanuna gerek olmadığı, açıktan atama izinlerinin Hükümetin politikası çerçevesinde şekillendiği, söz konusu ihtiyacın açıktan atama izni verilerek giderilebileceği, genel sınav sisteminin dışına çıkılmasının benzer taleplere yol açabileceği,

- Millî Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarında da vekaleten personel çalıştırıldığı bu bakımdan Teklif ile getirilen düzenlemenin kamu çalışanları arasında eşitsizlik doğuracağı, böyle bir düzenleme yapılacaksa bu düzenlemenin vekaleten çalışan tüm personeli kapsamaması gerektiği,

- Getirilen düzenleme ile Bütçe Kanununda belirlenen kadro sınırlamasının dışına çıkılarak bir istisna oluşturulduğu, bunun da bütüncül çözümler üretilmesini olumsuz etkileyeceği,

- Teklifin, sadece halen vekaleten çalışanları kapsamakta olup, yeterlik sınavında ve merkezi sınavda başarılı olmakla birlikte, çeşitli nedenlerle vekaleten görev yapmayı tercih etmemiş ya da sonradan ayrılmış olan imam-hatipleri kapsamadığı, Teklifte gerekli düzenleme yapılarak bu durumdaki vatandaşlara da imam-hatip kadrolarına atanma imkânının sağlanması gerektiği,

Gibi hususlar dile getirilmiştir. Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise;

- Diyanet İşleri Başkanlığının vekaleten görev yapan personelin asaleten atanmasına yetecek kadar boş kadrosu bulunduğu, ancak, açıktan atamaların sınırlandırılması nedeniyle atamaların yapılamadığı, 2003 yılında 500 kadro için açıktan atama izni alınabildiği, bu nedenle ihtiyacın vekaleten atamalarla karşılanmasına çalışıldığı, bu durumun vekaleten çalışan personelin motivasyonunu olumsuz etkilediği, askerlik veya başka sebeplerle görevden ayrılanların tekrar görevlerine dönemedikleri,

- Vekaleten görev yapan imam-hatiplerin, önce Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yapılan meslekî sınavda başarılı olmaları, daha sonra devlet memurları için yapılan merkezi sınavdan belli bir puanı almış olmaları kaydıyla atandıkları, devlet memuru olabilme şartlarının vekil personelde de arandığı, esasen yeterlik sınavında başarılı olan yirmi üç bin civarındaki adaydan aşağı yukarı yedi bininin ilahiyat fakültesi mezunu olduğu,

- Teklifin, kanunlaşması halinde önemli bir ihtiyacı gidererek personelin mağduriyetini ortadan kaldırmış olacağı,

İfade edilmiştir.

Geneli üzerindeki görüşmeleri müteakip Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin;

- Çerçeve 1 inci maddesi; maddeye bağlı ek 11 inci maddenin Kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde redaksiyona tâbi tutulması, düzenlemenin geçici mahiyette olması nedeniyle, geçici madde olarak düzenlenmesi ve madde çerçevesinin bu doğrultuda değiştirilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri aynen,

Kabul edilmiştir. Ayrıca, kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Teklifin başlığından Kanunun numarası çıkarılmıştır.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>
İstanbul	Ağrı	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Kaptan</i>	M. Mesut Özakcan	<i>Ali Osman Sali</i>
Antalya	Aydın	Balıkesir
(Ayrıışık oy yazısı ektedir)	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet İnal</i>	<i>Osman Nuri Filiz</i>	<i>Alaattin Büyükkaya</i>
Batman	Denizli	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i>	<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i>	<i>M. Mustafa Açıkalın</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Karşı oy yazım ektedir)	(Ayrıışık oy ektedir)	
Üye	Üye	Üye
Bülent Baratalı	<i>Fazıl Karaman</i>	<i>Mustafa Elitaş</i>
İzmir	İzmir	Kayseri
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Taner Yıldız</i>	<i>Mikail Arslan</i>	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Kayseri	Kırşehir	Kütahya
Üye	Üye	Üye
<i>Muharrem Doğan</i>	<i>Mustafa Özyürek</i>	<i>Gürol Ergin</i>
Mardin	Mersin	Muğla
	(Ayrıışık oy yazısı ekte)	(Ayrıışık oy yazısı ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>O. Seyfi Terzibaşıoğlu</i>	<i>Osman Seyfi</i>	<i>Musa Uzunkaya</i>
Muğla	Nevşehir	Samsun
Üye	Üye	Üye
<i>M. Ergun Dağcıoğlu</i>	<i>Faruk Nafiz Özak</i>	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>
Tokat	Trabzon	Trabzon
		(Ayrıışık oy yazısı ektedir)

AYRIŞIK OY

Teklif, imam-hatip kadrolarına vekaleten atanmış olup da halen görev yapmakta olanların işgal etmiş oldukları kadrolara aday imam-hatip olarak atanmalarını düzenlemektedir.

Teklifin gerekçesine göre bu şekilde vekaleten görev yapan personel sayısı 9 259 kişidir. Ancak kamuda çeşitli kurumlardan vekil imam-hatip uygulamasına benzer şekilde istihdam edilen personel vardır. Örneğin millî eğitimde vekil öğretmenler vardır. Teklif bu tür vekil personelden sadece bir grubu düzenlemektedir. Adalete uygun olanı bu konumdaki tüm personelin sorununu çözmektir.

Ayrıca, Teklifte asgari bir puan şartının öngörülmemiş olması da bir eksikliktir.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

Osman Kaptan

Antalya

Gürol Ergin

Muğla

Mustafa Özyürek

Mersin

A. Kemal Kumkumoğlu

İstanbul

Kemal Kılıçdaroğlu

İstanbul

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ ANKARA MİLLETVEKİLİ SALİH KAPUSUZ İLE HATAY MİLLETVEKİLİ SADULLAH ERGİN'İN TEKLİFİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

633 SAYILI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1.- 22.6.1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 11.- İmam-hatip kadrolarına vekaleten atananlardan, bu Kanunun yayımı tarihinde görevli olanlar, Devlet Personel Başkanlığınca açılan kamu personeli seçme sınavlarının herhangi birinden, Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek yeterli puanı almaları koşuluyla, aynı göreve aday imam-hatip olarak atanmış sayılırlar. Bu kişilerden asaleti tasdik olanların vekil imam-hatiplikte geçen hizmet süreleri, kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilir.”

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 1.- 22.6.1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11.- İmam-hatip kadrolarına vekaleten atananlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görevli olanlar, Devlet Personel Başkanlığınca açılan kamu personeli seçme sınavlarının herhangi birinden, Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek yeterli puanı almaları koşuluyla, aynı göreve aday imam-hatip olarak atanmış sayılırlar. Bu kişilerden asaleti tasdik edilenlerin vekil imam-hatiplikte geçen hizmet süreleri, kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilir.”

MADDE 2.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

